

СТ А Н О В И Щ Е

От: доц. д-р Радостина Стоилова Иванова – Мишинева
Висше училище: Бургаски свободен университет
Научна специалност: „Трудово право и обществено осигуряване“

Относно: Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“ в област на висшето образование: *3. Социални, стопански и правни науки*, по професионално направление: *3.6. Право, докторска програма „Трудово право и обществено осигуряване“* в УНСС

Автор на дисертационния труд: **Наталия Кирилова Кирова**
Тема на дисертационния труд: **„Специфики на уредбата на работното време в българското законодателство“**

Основание за представяне на становището: Участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно **Заповед № 67/15.01.2024 г.** на в.и.д. Заместник-ректор по научноизследователска дейност и международно сътрудничество на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът Наталия Кирилова Кирова се е обучавала в задочна форма по докторска програма, финансирана от държавата, в катедра: „Частноправни науки“ при УНСС по професионално направление: *3.6. Право, докторска програма „Трудово право и обществено осигуряване“* под научното ръководство на доц. д-р Райна Московска Койчева.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Трудът е в обем от 254 страници, като се състои от: увод, пет глави, заключение с изводи и предложения за промени в действащото законодателство. Правилно е структуриран съобразно избраната материя на изследване.

Темата на дисертационния труд е добре подбрана с оглед важното ѝ практическото значение. Той се характеризира с **научни достойнства:** видно е овладяване на материята – в нормативен, доктринален и практически аспект. Отличава се с терминологична яснота, в резултат на която е постигнат точен и ясен език на изложението. В изследването е ползван критичен подход по отношение на някои законодателни решения и доктринални схващания, обсъдена е практика на ВКС и ВАС. Авторката е достигнала до изводи, които са **принос в трудовоправната доктрина**, формулираните от нея обосновани предложения de lege ferenda са ориентир за промяна в нормативната уредба.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Представеният дисертационен труд съдържа научни и научноположителни резултати, които представляват принос в науката. Трудът показва, че докторантката притежава задълбочени теоритични знания по специалност „Трудово право и обществено осигуряване“ и способност за самостоятелни научни изследвания.

Дисертационният труд е резултат от задълбочен анализ на действащата трудовоправна нормативна уредба. Представените тези са внимателно изследвани, като в заключение се представят съждения „de lege ferenda“, които представляват научен принос. Тук ще изложа само някои от приносните моменти, които правят впечатление в труда.

Успешно е защитена тезата за необходима промяна в разпоредбата на чл. 107 КТ относно задължителните елементи на съдържанието на споразумението, което се сключва при възникване на трудово правоотношение от избор или конкурс.

Принос е препоръката за необходима промяна в разпоредбата на чл. 334, ал. 1 КТ, тъй като при сега действащата ѝ редакция, разпоредбата според докторанта, е приложима винаги, когато е сключен трудов договор на основание чл. 114, ал. 1 КТ, независимо дали е договор за полагане на допълнителен труд или е основен. Докторантът прави предложение de lege ferenda за необходимо изменение на първата алинея на чл. 334, ал. 1 КТ като се заличи изброяването в скоби на основанията за полагане на допълнителен труд. Споделям изложения в труда извод.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Представени са 4 броя издания. Публикациите са в издание на Икономически университет Варна и на ИК „Труд и право“ и в сборниците от две научни конференции, в които докторантът е участвал.

6. Оценка на автореферата

Към дисертационния труд е приложен автореферат в обем от 43 страници. Той отразява вярно, в синтезиран вид основните тези на докторанта, по-съществените доводи, както и предложенията de lege ferenda.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Обмисляне от докторанта изисква тезата относно уреждането с колективен трудов договор на по-кратка от законоустановената продължителност на нормално работно време, по реда на чл. 136, ал. 1 и 3 КТ, с оглед спазването на изискването на чл. 50, ал. 2 КТ. Договарянето на такава по-кратка продължителност на работното време от законоустановената би създала по-неблагоприятни условия по смисъла на чл. 50, ал. 2 КТ за работниците и служителите, за които договорът действа, ако размерът на трудовите им възнаграждения се определя съобразно продължителността на работното им време и това намаляване на работното време би довело и до намаляване на възнагражденията им. Когато това не е налице и осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд изисква по-кратка продължителност на нормалното работно време или е необходима по-дълга почивка на работниците и служителите, то уговарянето на по-кратка продължителност на работното време с колективен трудов договор, при действието на чл. 136, ал. 1 и 3 КТ, не може да бъде отхвърлена. Свободното време вповече

е благо за работниците и служителите, защитено от колективен трудов договор, като тук може да бъде поставен акцент върху анализ на разпределението на седмичното нормално работно време, когато в колективен трудов договор е уговорена по-кратка продължителност за него.

Докторантът би следвало при извеждането в дисертационния труд на препоръки за промяна в нормативната уредба да предвиди необходимостта от справедливото съблюдаване на интересите и на двете страни по трудовото правоотношение, макар те да не са равнопоставени икономически. Затова би следвало да препоръчва промените да се извършват чрез балансирана законодателна уредба, която отчита тези интереси.

Бих поставила следния въпрос на докторанта, а именно: Законосъобразна ли е клаузата в колективен трудов договор, с която се определя минимална продължителност на нормалното работното време?

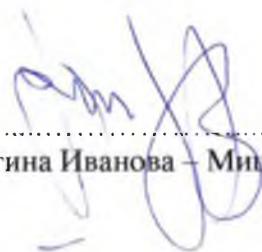
Изложеното по настоящата точка не променя цялостната ми положителна оценка за качествата на дисертационния труд на докторанта.

8. Заключение

С оглед изложеното давам положителна оценка на представения дисертационен труд и предлагам на научното жури да присъди на **Наталия Кирилова Кирова образователна и научна степен „Доктор“** в област на висшето образование: 3. Социални, стопански и правни науки, по професионално направление: 3.6. Право, докторска програма „Трудово право и обществено осигуряване“ в УНСС.

20.02.2024 г./гр. Бургас

Подпис:
/доц. д-р Радостина Иванова – Мишинева/

STANDPOINT

*By Prof. Dr. Radostina Stoilova Ivanova - Mishineva
higher school: Burgas Free University
Scientific specialty: Labour law and social security*

Subject: Dissertation for the award of the educational and scientific degree Doctor in the area of higher education: 3. Social, economic and legal sciences, professional field: 3.6 Law, doctoral program
Labour law and social security in UNWE

Author of the dissertation: **Natalia Kirilova Kirova**

Dissertation topic: Specifications of the regulation of working time in Bulgarian legislation

Basis to submit the standpoint: participation in the composition of the scientific jury for the defence of the dissertation according to Order №67/15.01.2024 of the Vice-Rector of SRA of the UNWE.

1. Information about the dissertation student

Mrs. Kirova was trained part-time in a doctoral program Labour law and social security at the Department of Private Law Sciences at the Faculty of Law of the UNWE in a scientific specialty: Law under the scientific supervision of Assoc. Dr. Raina Koycheva.

2. General characteristics of the presented dissertation

The dissertation consists of 254 pages and includes an introduction, five chapters, a conclusion section, consisting of conclusions and propositions for changes in the current legislation. It is properly structured according to the chosen research subject.

The dissertation topic was carefully selected with consideration for its significant practical implications. It is characterized by **scientific merits**: mastery of the matter is evident - in a normative, doctrinal and practical aspect. It is distinguished by terminological clarity, as a result of which a precise and clear language of the exposition was achieved. The research used a critical approach regarding some legislative decisions and doctrinal concepts, the practice of the Supreme Court of Cassation and the Supreme Administrative Court was discussed. The author has reached conclusions that are a contribution to the labour law doctrine, the substantiated proposals de lege ferenda formulated by her are a guide for changes in the regulatory framework.

3. Evaluation of the obtained scientific and scientific-applied results

The presented dissertation contains scientific and scientific positive results that represent a contribution to science. The work shows that the doctoral student has in-depth theoretical knowledge in the specialty Labour Law and Social Security and the ability for independent scientific research.

The dissertation is the result of an in-depth analysis of the current labour legislation. The presented theses have undergone extensive research and in the conclusion the propositions de lege ferenda are presented, which constitute a scientific contribution. Here I will outline only some of the contributing moments that make an impression in the work:

The thesis for a necessary change in the provision of Art. 107 of the Labour Code regarding the mandatory elements of the content of the agreement, which is concluded when an employment relationship arises from election or competition, has been successfully asserted.

Another contribution is the idea for a necessary amendment to the provision of Art. 334, para. 1 of the Labour Code, since in its current version, the provision, according to the doctoral student, is applicable whenever an employment contract is concluded on the basis of Art. 114, para. 1 of the Labour Code, regardless of whether it is a contract for additional work or a primary one. The doctoral student makes a de lege ferenda proposal for a necessary amendment to the first paragraph of Art. 334, para. 1 of the Labour Code by deleting the enumeration in parentheses of the grounds for performing additional work. Therefore I share the stated conclusion.

5. Evaluation of dissertation publications

Four publications are presented. The publications are published by the Varna University of Economics and the magazine Labour and Law and in the proceedings of two scientific conferences in which the doctoral student has participated.

6. Evaluation of the dissertation abstract

A 43-page abstract is attached to the dissertation. It accurately reflects, in a synthesized form, the main theses of the doctoral student, the more substantial arguments, as well as the propositions de lege ferenda.

7. Criticisms, recommendations and questions

The thesis regarding the arrangement with a collective labour agreement of shorter than the legally established duration of normal working hours, according to the order of Art. 136, para. 1 and 3 of the Labour Code, regarding the requirement of Art. 50, para. 2 of the Labour Code requires further consideration by the doctoral student. Negotiating shorter duration of working hours than the statutory one would create less favourable conditions within the meaning of Art. 50, para. 2 of the Labour Code for the employees for whom the contract applies, if the amount of their labour remuneration is determined according to the length of their working hours and this reduction of working hours would also lead to a reduction of their total remuneration. When this is not possible because the provisions for health and safety working conditions require a shorter duration of normal working hours or a longer break for employees, then the negotiation of a shorter duration of working hours with a collective labour agreement, in the meaning of art. 136, para. 1 and 3 of the Labour Code, cannot be rejected. Free time is an employee benefit, protected by a collective labour agreement, and here an emphasis can be placed on an analysis of the distribution of the weekly normal working time, when a shorter duration is agreed upon in a collective labour agreement.

The doctoral student should, when making recommendations for changes in the regulatory framework in her dissertation, foresee the need to fairly respect the interests of both parties to the employment relationship, even though they are not economically equal. She should therefore recommend that changes are made through balanced legislation that takes these interests into account.

I would ask the doctoral student the following question, namely: Is the clause in a collective labor agreement, which defines a minimum duration of normal working hours, lawful?

What has been stated under this point does not change my overall positive assessment of the qualities of the doctoral student's dissertation work.

8. Conclusion

In light of the foregoing, I confidently give my positive assessment of the conducted research and propose to the honorable scientific jury to award the educational and scientific degree "doctor" to Natalia Kirilova Kirova in the area of higher education: 3. Social, economic and legal sciences, professional field: 3.6 Law, doctoral program Labour law and social security in UNWE.

20.02.2024 г./Burgas

signature:
/Prof. Dr. Radostina Stoilova-Ivanova - Mishineva/

